

РЕШЕНИЕ

№ 533

гр. Пловдив, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Борис Д. Илиев
Николай К. Стоянов

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разгледа докладваното от Николай К. Стоянов Въззивно гражданско дело № 20235300500452 по описа за 2023 година

Производство е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Съдът е сезиран с въззивна жалба депозирана от „ДЗИ- ОЗ” ЕАД, ЕИК: 121718407, със седалище и адрес на управление: град София, бул. „Витоша” № 89Б, чрез юрисконсулт К. против решение № 260031/21.10.2022 г., постановено по гр. д. № 75/2020 г. по описа на РС -Първомай, с което жалбоподателят е осъден да заплати на Н. П. Н., ЕГН ***** от с. Г., ул. *** следните суми: 13 000 лева, представляваща застрахователно обезщетение по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, обективизирана в Застрахователна полица № 06114002379661, за претърпени неимуществени вреди вследствие на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 17.01.2015 г. в землището на с. Г., общ. Първомай, обл. Пловдив, на втори километър от път № 667-III от републиканската пътна мрежа, по вина на водача на лек автомобил марка и модел „Опел Корса” с рег. № ***, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 17.01.2020 г., до окончателното изплащане на задължението, с изключение на периода от 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г., 3 954, 48 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 17.01.2017 г. до датата на подаване на исковата молба – 17.01.2020 г.

В жалбата са релевирани доводи за неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение, като се отправя искане до въззивния съд за неговата отмяна и постановяване на ново, с което исковата претенция да бъде отхвърлена. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна Н. П. Н., чрез адвокат Б., с който оспорва въззивната жалба като

неоснователна. Моли се първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира разноски.

ПЛОВДИВСКИ ОКРЪЖЕН СЪД след като провери обжалваното решение съобразно правомощията си по чл. 269 от ГПК, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от страна, която има право да обжалва и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което се явява процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на решението съобразно правомощията си по чл. 269, изр. първо от ГПК съдът намира, че същото е валидно и допустимо. Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл. 269, изр. 2 от ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи и при служебна проверка за допуснати нарушения на императивни материалноправни норми, като въззивната инстанция се произнесе по правния спор между страните.

Първоинстанционният съд е сезиран с искове с правна квалификация по чл. 226, ал. 1 от КЗ (отм.) и чл. 86, ал. 1, изр. 1 от ЗЗД. В исковата молба ищецът твърди, че с Решение № 17/24.04.2017 г. по НОХД № 60/2017 г. по описа на Районен съд – Първомай З.М.К., ЕГН: *****, била призната за виновна в извършване на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК за това, че на 17.01.2015 г. в землището на с. Г., общ. Първомай, обл. Пловдив, на втори километър от път № 667-III от републиканската пътна мрежа при управление на лек автомобил марка и модел „Опел Корса“ с рег. № *** нарушила правилата за движение по пътищата, предвидени в чл. 20, ал. 2, чл. 15, ал. 2, чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 44, ал. 1 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП), и по непредпазливост причинила на ищеца две средни телесни повреди, изразяващи се в счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица, довело до трайно затрудняване на движенията съответно на левия долен и горен крайник, и на основание чл. 78а от НК била освободена от наказателна отговорност, като ѝ било наложено административно наказание „Глоба“ в размер на 1 000, 00 лева.

Вследствие на така нанесените му увреждания пострадалият претърпял болки, страдания и значителен дискомфорт в ежедневието си. Дълъг период от време бил неспособен да се самообслужва и изпитвал потребност от чужда помощ. Четири месеца се придвижвал посредством патерици, като и до момента продължавал да накуцва, носел ортеза за фрактурата на горния си крайник и имал неспокоен сън. Преживял тежък психо-емоционален шок, две хирургичски интервенции, болничен престой в три лечебни заведения в продължение на общо 47 дни, физикални и рехабилитационни процедури и чувствал постоянен страх от участие в пътното движение. Лявото му бедро останало загрозено от груб белег с дължина от около 40 см, тъканта около който близо две години след инцидента непрекъснато се възпалявала. Поради десетмесечната си неработоспособност прекъснал научната си кариера, която развивал като доктор по зоология.

Към момента на злополуката лекият автомобил управляван от З.М.К. имал

валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, обективирана в застрахователна полица № BG/03/115001704596, валидна от 28.06.2015 г. до 27.06.2016 г. На 25.10.2017 г. ищецът отправил до ответника претенция за застрахователно обезщетяване на причинените му от застрахователното събитие неимуществени вреди, които остойностявал в размер на 38 000, 00 лева, а застрахователното дружество определило и му изплатило за тяхната обезвреда сумата от 25 000, 00 лева.

Ответникът оспорва иска като неоснователен. Твърди, че застрахователното обезщетение от 25 000, 00 лева, което е претърпял на ищеца, репарира изцяло претърпените от него неимуществени вреди от фрактурата на лявата му бедрена кост при съблюдаване на принципа на справедливостта, залегнал в чл. 52 от ЗЗД. Оспорва причинната връзка между счупването на ключицата му и пътнотранспортното произшествие и противопоставя възражение за погасяване на процесните вземания по давност.

Предвид липсата на нови доказателства, които да са били събрани пред настоящата инстанция, изводите на въззивния съд почиват единствено на събрания доказателствен материал пред първата инстанция.

Видно от приложеното НОХД № 60/2017 г. по описа на РС- Първомай, подсъдимата З.М.К., ЕГН: *****, е призната за виновна в извършване на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК за това, че на 17.01.2015 г. в землището на с. Г., общ. Първомай, обл. Пловдив, на втори километър от път № 667-III от републиканската пътна мрежа при управление на лек автомобил марка и модел „Опел Корса“ с рег. № *** нарушила правилата за движение по пътищата, предвидени в чл. 20, ал. 2, чл. 15, ал. 1, чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 44, ал. 1 от Закона за движението по пътищата (ЗДВП), и по непредпазливост причинила на ищеца- Н. П. Н. две средни телесни повреди, изразяващи се в счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица, довело до трайно затрудняване на движенията съответно на левия долен и горен крайник, и на основание чл. 78а от НК била освободена от наказателна отговорност, като ѝ било наложено административно наказание „Глоба“ в размер на 1 000, 00 лева.

По делото страните не спорят, че към датата на ПТП – 17.01.2015 г. автомобил марка и модел „Опел Корса“ с рег. № *** е имал валидна застраховка „гражданска отговорност“ с ответното дружество.

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че ищецът е постъпил в Отделение по ортопедия и травматология при Университетска многопрофилна болница за активно лечение (УМБАЛ) „Проф. д-р Стоян Киркович“ АД – Стара Загора с оточно ляво бедро, деформирано с патологична подвижност и костни крепитации в средна трета и скъсено с 10 см, без сетивни и циркулаторни смущения. През периода на хоспитализацията му от 17.01.2015 г. до 06.02.2015 г., протекла при водеща диагноза „Фрактура феморис синистра“, бил поставен на директна екстензия, след което подготвен за оперативно лечение, и на 20.01.2015 г. му била извършена операция под интубационна анестезия за открито наместване на бедрената фрактура с вътрешна фиксация с метална остеосинтеза с плака и винтове, фемур. Отделно от горното, лявата му ръка била имобилизирана с шина, подложен бил на абдоминална ехография, хемотрансфузия, хемостаза, хематологични, биохимични, микробиологични и рентгенологични изследвания, провел консултации с кардиолог, анестезиолог и специалист от Отделение по физикална и рехабилитационна медицина (ОФРМ) и лечение с болкоуспокояващи за облекчаване на болките и антибиотици.

Поради неспособност да се изправя през хоспиталния престой останал изцяло в легнало положение, в което се хранел и удовлетворявал биологичните си нужди, обгрижван от медицинския персонал. На 06.02.2015 г. бил дехоспитализиран в подобро състояние със свален оперативен шеф и спокойна оперативна рана и с медицински предписания за амбулаторното ѝ превръзване през 3 дни, антибиотична терапия и антикоагулантна профилактика в домашни условия с медикаменти по схема, ненатоварване на оперирания крак за два месеца и ходене с две патерици, бил откаран в дома си в с. Г., общ. Първомай, обл. Пловдив, където в продължение на около два месеца не можел да става, да ходи и да се къпе самостоятелно, бидейки предимно в постелен режим. До премахване около месец след инцидента на шинирането на лявата ръка си служел само с дясната. Известно време приемал предписаните му антибиотици, а при усилване на болезнеността в увредените крайници, която усещал перманентно – и аналгетици.

На 26.03.2015 г. ищецът бил приет в МБАЛ „Св. Пантелеймон- Пловдив“ ЕООД с ограничени и болезнени движения в левия крак, походка с две патерици и хипотрофична лява бедрена мускулатура и след проведено до 02.04.2015 г. лечение и рехабилитационни процедури по отношение на счупеното бедро бил изписан с повлияни оплаквания, подобрена походка и тонизирана бедрена мускулатура и с препоръка за прилагане в домашна обстановка на усвоената лечебна физкултура, която изпълнявал.

На 23.09.2015 г. ищецът е постъпил с находка на фистула в средата на стар оперативен цикатрикс на лявото бедро, зачервяване, чувствителност по ръбовете, болка и оток в Клиника по ортопедия и травматология при УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД, където бил лекуван до 09.10.2015 г. при диагноза „Счупване на тялото (диафиза) на бедрената кост, закрито, състояние след фрактура на ляв фемур и метална остеосинтеза, наличие на калус“, като на 23.09.2015 г. бил опериран под спинална упойка за изрязване на образувалата се фистула и отстраняване на остеосинтезата. В болницата му били извършени изследвания на кръв и урина, антибиограма, ЕКГ и бил консултиран от рентгенолог, интернист и кардиолог. Бил изписан със спокойна рана със свалени конци и запазена инервация и циркулация на крайника, като му бил препоръчан прием на ципрофлоксацин и превръзки през два дни. После отново се възстановявал на легло един месец, след който два месеца ходел с патерици. Появилите се по-късно загняване и силна болка в оперираната зона били преодолені след медицинска манипулация по зачистване на остатъчни конци.

По делото е разпитан свидетеля В. П. Н., който е брат на ищеца. От свидетелските показания се установява, че ищецът след инцидента изпитвал силна болка в областта на левите си бедро и ключица, бил транспортиран с линейка до и приет в Отделение по ортопедия и травматология при Университетска многопрофилна болница за активно лечение в Стара Загора. Там са му направили операция на бедрото и са му поставили планка. Ръката му била обездвижена с шина. Ищецът не е могъл да се движи три-четири месеца, като през цялото време е изпитвал болки. Бил е на болкоуспокояващи. След като са го изписали от болницата е стоял у дома си в инвалидна количка. Четири месеца е ходил до тоалетна в подлога. За него през този период са се грижили свидетеля и баща му. Те са го къпали чрез специализиран стол за баня. Кракът му и към настоящият момент го боли, а ръката- около третия месец след катастрофата. Бил е на реабилитация в болница „Св. Пантелеймон“ в гр. Пловдив. След около шестия месец от инцидента ищецът е започнал да ходи с патерици. Бил е стресиран, станал е по-изнервен, по –сприхав. Загубил е работата си. В следствие на инцидента ищецът не можел да спи спокойно, често се събуждал. Две години след

катастрофата ищецът е постъпил в болница УМБАЛ „Св. Георги“ – гр. Пловдив, за да му бъдат премахната планката, която му е била поставена в болницата в гр. Стара Загора. Там ищецът е стоял около 10 дни, като са настъпили усложнения. В резултат на операции ищецът има белег вертикално по протежението на цялото му бедро. Ищецът през престоя си у дома главно четял книги и гледал телевизия, разговарял по телефона с приятели, а от някои от тях бил и посещаван лично. След произшествието пострадалият, който по професия бил зоолог, обичал природата и дотогава бил в отлично здраве, със спокоен сън и извършвал услуги по граждански договор с „Натура 2000“, по причина на продължителното му обездвижване работните му ангажменти били прекратени. Трябвало е да шофира с придружител, за да преодолее страха си от шофиране.

Съдът кредитира изцяло свидетелските показания на В. Н., преценени съобразно изискванията на чл. 172 ГПК, като ги намира са последователни, житейски логични и непротиворечащи на останалия доказателствен материал.

От заключението на съдебно-медицинската експертиза, което настоящият съдебен състав кредитира изцяло като обективно, компетентно дадено и не оспорено от страните, се установява, че вследствие на процесния пътен инцидент на ищеца е причинено счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица. Възстановителният процес е напълно приключил в рамките обичайната му продължителност съответно от осем-дванадесет месеца и два месеца, като по отношение на засегнатия крак е протекъл с известни усложнения, изразяващи се в отслабване на мускулатурата му и фистули в обсега на оперативната рана. Белегът от нея обаче е физиологично неизцерим. Медицински сведения за останали в бедрото елементи от остеосинтезата не се откриват сред доказателствените материали. По правило лечението на всички костни фрактури на крайниците изисква рехабилитация и че болка в увредените места, каквато безсъмнено е била налице при ищеца, е възможно да се усеща от него и в бъдеще при климатични промени.

Ищецът поискал от ответника да му заплати застрахователно обезщетение за претърпени от злополучното събитие имуществени и неимуществени вреди в размер съответно на 3 326, 00 лева и 98 000, 00 лева, ведно със законната лихва за забава, считано от 17.01.2015 г. до окончателното издължаване. Застрахователят го уведомил с Писмо изх. № 92-15883/24.11.2017 г., че определя такива съответно от 1 420, 00 лева за имуществени и 25 000, 00 лева за неимуществени, които му изплатил с общ превод по банковата му сметка с преводно нареждане за кредитен превод № 449383979/23.11.2017 г.

Районният съд е приел, че е осъществен фактическият състав на чл. 226, ал.1 КЗ/отм./, като по справедливост е определил размерът на неимуществените вреди на сумата от 38 000 лв.

По оплакванията във въззивната жалба:

Съгласно чл. 226, ал. 1 КЗ/отм./ увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя. Следователно предмет на установяване в настоящия процес са следните материално правни предпоставки: деликт и валидно застрахователно правоотношение с предмет

автомобила, управляван от деликвента.

А материално правните предпоставки от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, предмет на установяване в процеса, са: противоправно поведение, вреди, причинна връзка между двете и вина.

В случая няма спор относно наличието на противоправно поведение и причинените в резултат на него неимуществени вреди на ищеца.

С влязла в сила Решение, постановена по н.о.х. дело 60/2017 г. по описа на Районен съд – Първомай З.М.К., ЕГН: *****, е била призната за виновна в извършване на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК за това, че на 17.01.2015 г. в землището на с. Г., общ. Първомай, обл. Пловдив, на втори километър от път № 667-III от републиканската пътна мрежа при управление на лек автомобил марка и модел „Опел Корса“ с рег. № *** нарушила правилата за движение по пътищата, предвидени в чл. 20, ал. 2, чл. 15, ал. 2, чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 44, ал. 1 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП), и по непредпазливост причинила на ищеца две средни телесни повреди, изразяващи се в счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица, довело до трайно затрудняване на движенията съответно на левия долен и горен крайник. По смисъла на чл. 300 от ГПК постановената от наказателния съд присъда е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от инкриминирания акт, относно факта на осъществяването му, неговата противоправност и виновността на дееца.

Тъй като настоящият граждански съд е сезиран с иск за обезщетяване на причинените от същото деяние вреди, обстоятелствата, че прекият извършител е причинил виновно на ищеца посочените в присъдата неимуществени вреди, не могат да бъдат пререшавани и следва да се приемат за установени.

При това положение всички елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД за налице. Още повече, че за възникване на деликтната отговорност важи презумпцията за вина – чл. 45, ал. 2 ЗЗД, която не само, че не се оборва от данните по делото, но и безспорно се установява от наказателния съд.

Няма спор също, че по отношение на лекия автомобил, управляван от З.М.К., с който е станало произшествието, е сключен договор за застраховка “Гражданска отговорност” с дружеството ответник.

Съгласно чл. 257, ал. 2 КЗ/отм./ застраховани лица са собственикът на моторното превозно средство, за което е налице валидно сключен застрахователен договор, както и всяко лице, което ползва моторното превозно средство на законно основание.

При това положение съдът приема за безспорно установени следните елементи от фактическия състав на чл. 226 КЗ/отм./ и чл. 45 ЗЗД: деликтна отговорност на водача на автомобила, с който е предизвикано процесното ПТП /противоправно поведение, вреди, причинна връзка между тях; вина/; валидно възникнало застрахователно правоотношение между собственика на моторното превозно средство – прекия причинител на вредите- З.К..

Относно вида и степента на претърпените от ищеца вреди се установява следното:

От заключението на назначената по делото СМЕ, което съдът възприема като професионално изготвено се установи, че на ищеца е било причинено счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица.

За причинените на ищеца болки и страдания са събрани и гласни доказателствени средства.

Размерът на неимуществените вреди се определя по правилата на чл. 52 от ГПК.

При определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди следва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които ги обуславят. На обезщетяване подлежат неимуществените вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането. Техният размер се определя според вида, характера и тежестта на увреждането. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този смисъл справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а тя се извежда от преценката на всички конкретни обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет. При определяне размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди се преценяват вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания, продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането е трайно - медицинската прогноза за неговото развитие. В този смисъл е Решение № 69 от 18.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4686/2013 г., IV г. о., ГК..

Въпреки липсата на възможност за съпоставяне на претърпените болки и страдания и паричната престация, законодателят е дал възможност на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение: с оглед характера, степента, тежестта и броя на уврежданията, интензивността на причинените болки и страдания, продължителността на оздравителния процес, възрастта, физическото и психическо състояние на ищеца, възможностите му за възстановяване и адаптация, както и икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането.

Това предполага отчитане не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата - емоционални, физически и психически, които ги съпътстват и които зависят не само от обективен, но и от субективен фактор – конкретния психо – емоционален статус на пострадалия.

Релевантни при определянето на този размер обстоятелства, съгласно трайната съдебна практика са характерът и степента на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания, продължителността и степента на интензитет на страданията, възрастта на увредения, обществено и социално положение и др. (раздел II от ППВС № 4/ 1968 г.).

От фактическа страна по делото е установено с решение по НОХД № 60/ 2017 г. на Първомайски районен съд, имащо значение на влязла в сила присъда (чл.300 ГПК), че на 17.01.2015 г. З.М.К., при управление на лек автомобил марка и модел „Опел Корса” с рег. № ***, причинила на Н. Н. две средни телесни повреди, изразяващи се в счупване на лявата бедрена кост и на лявата ключица, довело до трайно затрудняване на движенията съответно на левия долен и горен крайник.

В случая, като взе предвид горните обстоятелства, съдът намира, че сумата от 38 000 лв. съответства на принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД и адекватно репарира причинения от травмата емоционален и психически дискомфорт и неудобства от друг характер, като се отчита и това, че на ищеца са причинени две средни телесни повреди по смисъла на наказателния кодекс, които са му разстроили здравето. Ищецът е претърпял травматични увреждания, които са изисквали продължителен период на възстановяване. До третия месец от катастрофата е бил изцяло неспособен да се самообслужва и е бил обгрижван от медицински персонал и от близките си. Хранел се е и е удовлетворявал биологичните си нужди в легнало положение. За придвижване е ползвал инвалидна количка, а за къпане – специализиран стол за баня. До премахването около месец след инцидента на шинирането на лявата ръка си е служел само с дясната. Всичко това е свързано с много болки, страдания, значителни затруднения, неудобства и физически неразположения за ищеца.

След инцидента е нарушен нормалния ритъм на живот на ищеца. Преди злополуката ищецът е бил на средна възраст, зоолог по професия, с некомпрометиран здравен статус и с нормална физическа и трудова активност. В следствие на инцидента ищецът е загубил работата си. Начинът на живот на неговите близки също се е променил – наложило се е да се грижат изцяло за него. Засегнато е и психическото му здраве- станал е по-изнервен и сприхав, получил е нарушаване на съня, страх от шофиране.

Макар оздравителния процес да е приключил, ищецът при промяна на метеорологичните условия чувства болка и в двата увредени крайника, а в бедрото – и при по-продължително натоварване. Все още в походката му се наблюдава накуцване с левия крак. Освен това ищецът в резултат на двете хирургични намеси вертикално по протежение на цялото му ляво бедро е останал загрозяващ белег, който е необратим естетически дефект.

Като се имат предвид тези обстоятелства, наред с нивото на икономическо благосъстояние в страната и установеният размер на месечната минимална работна заплата, обезщетение от 38 000 лв. за търпените от ищеца неимуществени вреди се явява справедливо по смисъла на чл.52 ЗЗД. Тъй като ответното дружество с кредитен превод от 23.11.2017 г. е заплатило сумата от 25 000, 00 лева за неимуществени, претенцията от 13 000 лв. се явява основателна.

Лихвата за забава се дължи от датата на злополуката. В разглеждания казус ищецът претендира лихва, начиная от 17.01.2017 г. По въпроса за отговорността на

застрахователя за всички причинени от деликвентна вреди, включително и за лихвите за забава от момента на увреждането е формирана трайна съдебна практика, а именно решение № 126 от 2.10.2009 г. по т. д. № 290/2009 г. на ВКС, II, Т. О. и решение № 6 от 28.01.2010 г. по т. д. № 705/2009 г. на ВКС, II Т. О., ВКС, изразена в решение № 45/15.04.2009 г. по т.д. № 525/2008 г. на ВКС-ТК, решение № 72/30.04.2009 г. по т.д. № 475/2008 г. на ВКС-ТК които са постановени по реда на чл. 290 ГПК. Съобразно тях застрахователят дължи на увредения лихва за забава върху застрахователното обезщетение от датата на увреждането. Отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахованото събитие, поради което застрахователят носи отговорност за всичките причинени от него вреди при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредата. Поради това и с оглед императивната разпоредба на чл. 84, ал. 3 ЗЗД законната лихва върху обезщетението следва да бъде начислена именно от датата на увреждането, респективно от по-късна дата, в случай че ищецът иска това. В настоящия случай се касае за компенсаторна лихва, която по закон тече от датата на деликта- арг. чл. 84, ал. 3 ЗЗД и представлява претенция различна от тази за забава на плащане, макар като стойност и в двата случая да се определя по правилата на законната лихва. Искът за обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД е неоснователен в разглеждания казус, тъй като мораторна лихва се дължи при неизпълнение на парично задължение.

При това положение предявеният иск по реда на чл. 226, ал. 1 КЗ/отм./следва да се приеме за основателен за пълния претендиран размер, а искът по чл. 86 ЗЗД е неоснователен и решението в тази част следва да се отмени.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора направените от въззиваемата страна разноски следва да се присъдят в тежест на жалбоподателя. Същият следва да бъде осъден на основание чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА да заплати в полза на процесуалния представител на жалбоподателя – адвокат С. Б., адвокатско възнаграждение в размер на 1570 лв., изчислено съобразно правилото на чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за въззивното производство.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №260031/21.10.2022 г., постановено по гр. д. № 75/2020 г. по описа на РС-Първомай в частта, с която е осъдена „ДЗИ- ОЗ” ЕАД, ЕИК: 121718407, със седалище и адрес на управление: град София, бул. „Витоша” № 89Б, да заплати на Н. П. Н., ЕГН ***** от с. Г., ул. *** сумата от 3 954, 48 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 13 000 лв., считано от 17.01.2017 г. до датата на подаване на исковата молба – 17.01.2020 г., както и в частта, с която е присъдена законната лихва върху сумата от

13 000 лв., считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 17.01.2020 г. до окончателното изплащане на задължението, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от Н. П. Н., ЕГН ***** от с. Г., ул. *** против „ДЗИ- ОЗ” ЕАД, ЕИК: 121718407, със седалище и адрес на управление: град София, бул. „Витоша” № 89Б иск, с правна квалификация по чл. 86 ЗЗД, за осъждане на последният да заплати сумата от 3 954, 48 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 13 000 лв., считано от 17.01.2017 г. до датата на подаване на исковата молба – 17.01.2020 г.

ОСЪЖДА „ДЗИ- ОЗ” ЕАД, ЕИК: 121718407, със седалище и адрес на управление: град София, бул. „Витоша” № 89Б, да заплати на Н. П. Н., ЕГН ***** от с. Г., ул. *** законната лихва върху главницата от 13 000 лв., считано от 17.01.2017 г. до окончателното изплащане на задължението.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260031 от 21.10.2022 г., постановено по гр. д. № 75/2020 г. по описа на Районен съд-Първомай в останала му част.

ОСЪЖДА „ДЗИ- ОЗ” ЕАД, ЕИК: 121718407, със седалище и адрес на управление: град София, бул. „Витоша” № 89Б, да заплати на адвокат С. Л. Б., сумата от 1570 лв. – адвокатско възнаграждение за въззивното производство.

Решението подлежи на касационно обжалване, в едномесечен срок от съобщаването, при наличие на предпоставките по чл. 280 от ГПК, пред Върховния касационен съд.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____